

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl

Omówienie najnowszych założeń PROW 2014-2020 w oparciu o procedury dot. kontroli w miejscu realizacji inwestycji - Natalia Haniszewska, Dział Kontroli Wydziału Obszarów Wiejskich

Natalia Haniszewska
Wydział Obszarów Wiejskich
Departament Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych

KP-611-344-ARiMR/3/z-

Przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach działań związanych z „Inwestycjami w środki trwałe”, „Podstawowymi usługami i odnową wsi na obszarach wiejskich” oraz „Leader” – delegowanych do Samorządów Województw – PROW 2014-2020

**DOLNY
ŚLĄSK**

KONTROLE

**KP-611-344-ARiMR_4_2_r –
wersja robocza KP Kontrola**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

**DOLNY
ŚLĄSK**

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Prezentacja opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020-Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

**DOLNY
ŚLĄSK**

KONTROLE

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

**DOLNY
ŚLĄSK**

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Prezentacja opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020-Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Kontrola na miejscu

Czynności sprawdzające realizowane w ramach kontroli na miejscu przeprowadzane są natomiast w miejscu fizycznej realizacji projektu oraz ewentualnie w siedzibie beneficjenta i polegają na porównaniu przedstawionych przez beneficjenta dokumentów lub oświadczeń ze stanem faktycznym.

Ten rodzaj kontroli polega przede wszystkim na dokonaniu oceny, czy realizacja projektu jest zgodna z zapisami umowy o dofinansowanie projektu oraz czy beneficjent spełnia wszystkie warunki określone w umowie. Czynności kontrolne mają także na celu sprawdzenie, czy projekt jest realizowany w sposób zadowalający, a więc czy beneficjent stosuje się do obowiązujących procedur i wytycznych oraz zapisów umowy o dofinansowanie projektu. Kontrola na miejscu weryfikuje również osiągnięcie zakładanych w projekcie wskaźników, a także zasady informowania o realizowanym projekcie oraz dofinansowaniu ze środków UE.

Przeprowadzanie czynności kontrolnych u Wnioskodawców/Beneficjentów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:

- 1) w ramach działania 19.Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, poddziałanie 19.1.Wsparcie przygotowawcze,
- 2) dla operacji typu Budowa lub modernizacja dróg lokalnych w ramach poddziałania 7.2. Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii,
- 3) dla operacji typu Scalanie gruntów w ramach poddziałania 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa,
- 4) w ramach działania 19.Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, poddziałanie 19.4.Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji.

Procedura dotyczy także wszystkich pozostałych działań delegowanych do Samorządów Województw na lata PROW 2014-2020, dla których zlecone będą czynności kontrolne na etapie rozpatrywania wniosków o przyznania pomocy.

Kontrola na miejscu może dotyczyć wielu kwestii związanych z realizacją projektu przez beneficjenta. Do najważniejszych z nich należą:

- realizowanie projektu zgodnie z umową o dofinansowanie i obowiązującymi przepisami prawa, w tym w szczególności z prawem zamówień publicznych;
- sposób księgowania wydatków poniesionych w ramach projektu;
- kwalifikowalność poniesionych wydatków, sposób ich dokumentowania;
- wiarygodność sporządzanych przez beneficjenta sprawozdań z realizacji projektu;
- osiąganie celów określonych w projekcie;
- prawidłowość i rzetelność prowadzenia działań informujących opinię publiczną o współfinansowaniu projektu ze środków UE;
- przechowywanie przez beneficjenta dokumentacji dotyczącej realizacji projektu w terminie określonym w umowie o dofinansowanie lub w wytycznych IZ.

Gospodarka wodno-ściekowa

- 1) **Kontrola na miejscu**- w przypadku wytypowania na drugim etapie realizacji, weryfikacji podlega również pierwszy etap operacji
- 2) **Wizyta wop**- weryfikacji podlega jedynie ten etap, dla którego zostało wystawione zlecenie przeprowadzenia wizyty
- 3) **Kontrole ex-post**- w trakcie przeprowadzenia kontroli ex-post czynnościom kontrolnym podlega cała operacja

Realizacja operacji

Podczas czynności kontrolnych weryfikujemy zgodność operacji z miejscem operacji wskazanym w umowie o przyznanie pomocy.

W przypadku, gdy operacja realizowana jest na dużej ilości działek (ponad 25) np. linia wodociągowa lub linia kanalizacyjna weryfikację lokalizacji operacji przeprowadzamy na podstawie próby działek wybranej zgodnie z algorytmem:

$$\text{liczba działek do kontroli} = 25 + ([\text{całkowita liczba działek} - 25] \times 10 \%)$$

Kontrole ex-post

- Dla operacji o charakterze liniowym (dla której przeprowadzono już wizytę/kontrolę wop) istnieje możliwość odstąpienia od weryfikowania na wybranej próbie działek w terenie zgodności lokalizacji.
- Kontrolujący dokonują wizji w terenie na poszczególnych liniowych częściach operacji (np. jeżeli w ramach operacji wykonano cztery odcinki wodociągu/kanalizacji/ urządzeń melioracyjnych zostaną przeprowadzone 4 wizje w terenie).
- **W ramach tej kontroli weryfikuje się przede wszystkim czy nie dokonano istotnych zmian poszczególnych elementów scalonych z zestawienia, które zagrażałyby celowi operacji.**

Zgodność zestawienia rzeczowo-finansowego z zakresem realizacji operacji

Podczas czynności kontrolnych zespół weryfikuje wszystkie grupy kosztów wykazane przez Beneficjenta w zestawieniu tj.

- „koszty inwestycyjne”
- „koszty ogólne”

Na miejscu weryfikacji podlegają wszystkie oryginały faktur i dokumenty będące podstawą do wystawienia faktur.

Oryginały faktur powinny być opatrzone adnotacją: „*Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*”

Prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego dla transakcji związanych z realizacją operacji

Beneficjenci prowadzący pełną księgowość zobowiązani są do prowadzenia odrębnej ewidencji księgowej dla wszystkich zdarzeń związanych z realizacją operacji finansowanej w ramach PROW 2014-2020. Mogą tego dokonać poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające na wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych i pozabilansowych, pozwalających na wyodrębnienie wszystkich zdarzeń związanych z operacją albo na wprowadzeniu wyodrębnionego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją.

Zgodność operacji z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych

Weryfikacji podlega czy Beneficjent dostarczył do SW dokumentację dotyczącą wszystkich postępowań w sprawie udzielenia zamówień publicznych, związanych z realizacją operacji.

Czy podmiot kontrolowany posiada oryginały dokumentów.

Wykorzystanie operacji zgodnie z przeznaczeniem

*Weryfikacji podlega czy realizacja operacji **zapewnia możliwość** zgodnego z umową wykorzystania przedmiotu operacji.*

Czy sposób użytkowania przedmiotu operacji jest zgodny z jego funkcją?

*W przypadku kontroli **ex post** - czy przedmiot operacji jest użytkowany zgodnie z przeznaczeniem zapisanym w umowie przyznania pomocy.*

Operacja realizowana w systemie tradycyjnym

- Kontrolujący weryfikują wszystkie pozycje zestawienia w oparciu o najbardziej aktualny kosztorys.
- W przypadku kosztorysu różnicowego weryfikację przeprowadzają w oparciu o kosztorys różnicowy oraz kosztorys , w stosunku do którego zostały wykazane różnice.

Operacja realizowana w systemie „Zaprojektuj i wybuduj”

- Kontrolujący weryfikują program funkcjonalno-użytkowy i projekt budowlany.
- Weryfikacji podlega czy operacja została wykonana zgodnie z założeniami opisanymi w programie.
- W przypadku, gdy mimo realizacji w systemie „Zaprojektuj i wybuduj” dla prac budowlanych zostanie sporządzony kosztorys, weryfikacja wykonania operacji przeprowadzana jest jak dla operacji w systemie tradycyjnym.

Operacja realizowana w systemie „Zaprojektuj i wybuduj”

- Kontrolujący weryfikują program funkcjonalno-użytkowy i projekt budowlany.
- Weryfikacji podlega czy operacja została wykonana zgodnie z założeniami opisanymi w programie.
- W przypadku, gdy mimo realizacji w systemie „Zaprojektuj i wybuduj” dla prac budowlanych zostanie sporządzony kosztorys, weryfikacja wykonania operacji przeprowadzana jest jak dla operacji w systemie tradycyjnym.

Termin powiadomienia o czynnościach kontrolnych nie może nastąpić na więcej niż 14 dni przed terminem kontroli.

O kontroli informujemy:

- Telefonicznie
- w przypadku braku możliwości telefonicznego powiadomienia podmiotu kontrolowanego o czynnościach kontrolnych, należy zastosować inne metody powiadomienia w zależności od danych kontaktowych, jakie beneficjent udostępnił SW.
- powiadomienie pisemne następuje pismem [P-03/344](#).

Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych inspektorzy terenowi okazują podmiotowi kontrolowanemu imiennie upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz weryfikują tożsamość osoby obecnej przy czynnościach kontrolnych.

Zespół kontrolny odpowiedzialny jest za prawidłowe zorganizowanie i przebieg czynności kontrolnych jak również sporządzenie i skompletowanie całej dokumentacji pokontrolnej. Czynności kontrolne zakończone są sporządzeniem [Raportu z czynności kontrolnych](#) wraz z [Listą elementów podlegających weryfikacji podczas wykonywania czynności kontrolnych](#)

Inspektorzy terenowi zobowiązani są do poinformowania podmiotu kontrolowanego o możliwości zgłoszenia umotywowanych uwag do ustaleń zawartych w *Raporcie z czynności kontrolnych*.

W przypadku, gdy podmiot kontrolowany nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w *Raporcie z czynności kontrolnych*, może zgłosić umotywowane uwagi na piśmie co do ustaleń w nim zawartych w terminie 7 dni od dnia otrzymania **kopii raportu**.

Istnieje możliwość zgłoszenia przez podmiot kontrolowany umotywowanych uwag bezpośrednio po zakończeniu czynności kontrolnych, jednak wymaga to zachowania formy pisemnej.

Beneficjent ma prawo do zgłoszenia uwag także w sytuacji kiedy podpisze raport po zakończeniu czynności kontrolnych.

- W wszystkich powyższych projektach podczas przeprowadzania czynności kontrolnych sprawdzamy obowiązek informacyjno-promocyjny.
- Plakat informacyjny: poniżej 50 tysięcy euro- przynajmniej jeden plakat z informacjami na temat operacji, minimalny rozmiar A3
- Tablica informacyjna: powyżej 50 tys. euro i nie więcej niż 500 tys. euro
- Tymczasowy bilbord dużego formatu: powyżej 500 tys. euro
- Stała tablica/ bilbord dużego formatu: po zakończeniu operacji powyżej 500 tys. euro

KSIĘGA WIZUALIZACJI

Dla usprawnienia przebiegu kontroli beneficjent powinien zadbać o jakość dokumentów (segregacja i właściwe oznaczenie dokumentów), a także zapewnić dostęp do dokumentów elektronicznych, systemu komputerowego oraz terenów i pomieszczeń, na/w których jest realizowany projekt. Należy również poinformować zespół kontrolujący o ewentualnych brakach dokumentów i ich przyczynach.

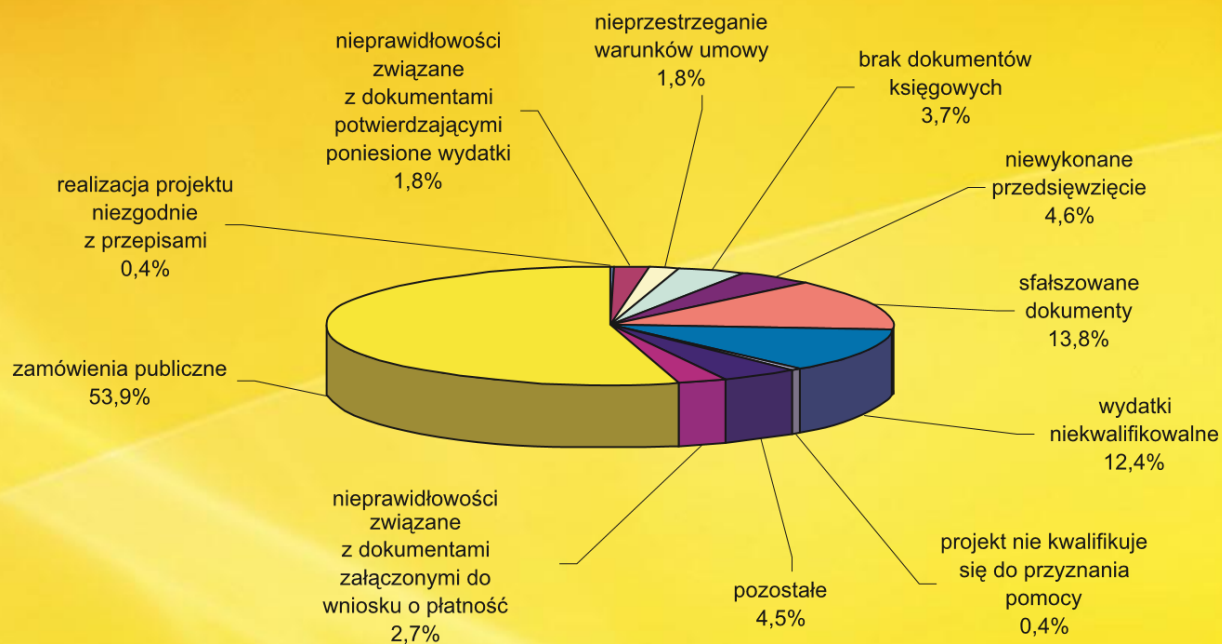
UWAGA

Odmowa poddania się kontroli, nieudostępnienie wymaganych dokumentów lub odmowa udzielenia informacji jest traktowana przez osoby kontrolujące jako utrudnianie przeprowadzenia kontroli i może skutkować wypowiedzeniem umowy o dofinansowanie ze skutkiem natychmiastowym.

Najczęściej popełniane błędy:

- Wprowadzenie zmian w projekcie bez uprzedniej akceptacji instytucji udzielającej wsparcia
- Nieprawidłowe prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej
- Złe lub zbyt ogólne opisywanie dokumentów księgowych
- Podpisy na dokumentacji osób nieuprawnionych
- Niewywiązywanie się z obowiązku informowania opinii publicznej o źródłach finansowania projektu

Typy nieprawidłowości zgłoszonych do KE

Źródło: Ministerstwo Finansów, Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

**DOLNY
ŚLĄSK**

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Prezentacja opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020-Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl